ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2012

Vyhlásené: 27. 11. 2012 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

362

ZÁKON

z 26. októbra 2012

o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch, ktorých predmetom sú potraviny

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1
Predmet úpravy

Tento zákon upravuje

a) vymedzenie neprimeraných podmienok v obchodných vzťahoch (ďalej len „neprimeraná podmienka“), ktorých predmetom je potravina[1]) alebo služba spojená s predajom potraviny,

b) kontrolu neprimeraných podmienok,

c) konanie vo veciach neprimeraných podmienok.

§ 2
Vymedzenie niektorých pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

a) odberateľom účastník obchodného vzťahu, ktorý je prevádzkovateľom potravinárskeho podniku[2]) a odoberá výrobky alebo služby od dodávateľa; odberateľom je aj právnická osoba, ktorá má vo vzťahu k prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku postavenie ovládanej alebo ovládajúcej osoby,[3])

b) dodávateľom účastník obchodného vzťahu, ktorý je prevádzkovateľom potravinárskeho podniku[2]) a dodáva tovar alebo služby odberateľovi,

c) obchodným vzťahom vzťah medzi odberateľom a dodávateľom upravený osobitným predpisom[4]) a týmto zákonom,

d) peňažným plnením platba poskytnutá dodávateľom alebo odberateľom súvisiaca s dodaním potraviny vrátane platby na obchodné aktivity odberateľa potraviny, najmä zľavy, dary, bonusy, rabaty, skontá,

e) nepeňažným plnením iné plnenie ako plnenie podľa písmena d) súvisiace s dodaním potraviny, najmä vecné dary a služby, marketingová aktivita na podporu pri otvorení novej prevádzkarne, rozvoz potraviny zo skladov odberateľa do jeho prevádzkarní,

f) obchodnou aktivitou súbor obchodných činností účastníka obchodného vzťahu zameraných na dosiahnutie zisku pri umiestňovaní potravín na trh, za ktorú sa považuje aj reklamná akcia a letáková akcia, vrátane tlače a distribúcie, marketingová aktivita na podporu ďalšieho predaja potraviny, rozhlasová produkcia v prevádzkarni.

§ 3
Obsah zmluvy

(1) Zmluva, na základe ktorej sa umiestňuje potravina na trh, musí obsahovať

a) podmienky nákupu,

b) určenie objemu a druhu potraviny umiestňovanej na trh a harmonogram plnenia s dohodnutou toleranciou,

c) spôsob určenia kúpnej ceny,

d) spôsob zníženia kúpnej ceny,

e) lehotu na úhradu kúpnej ceny,

f) druh služby súvisiacej s obchodnou spoluprácou pri ďalších marketingových aktivitách spojených s potravinou.

(2) Lehota na úhradu kúpnej ceny podľa odseku 1 písm. e) je najviac 30 dní odo dňa doručenia na základe riadne vystavenej faktúry, najneskôr však 45 dní odo dňa dodania potraviny; riadne vystavenou faktúrou je účtovný doklad obsahujúci náležitosti podľa osobitného predpisu,[5]) iné chyby a nesprávnosti neznamenajú, že nie je riadne vystavená.

§ 4
Neprimerané podmienky

(1) Dohodnúť neprimeranú podmienku medzi odberateľom a dodávateľom sa zakazuje.

(2) Neprimeranou podmienkou je peňažné plnenie alebo nepeňažné plnenie účastníka obchodného vzťahu za

a) jeho zaradenie do registra dodávateľov u odberateľa,

b) zaradenie potraviny dodávateľa do evidencie výrobkov predávaných odberateľom a úhradu za prevádzku elektronických zariadení,

c) časovo obmedzené umiestnenie potraviny dodávateľa v prevádzkarni odberateľa,

d) realizáciu obchodnej propagácie odberateľa, nákupu alebo investícií odberateľa hlavne v rámci obnovy prevádzkarní alebo v rámci rozširovania obchodnej siete odberateľa alebo na budovanie a prevádzku zúčtovacích alebo nákupných a logistických stredísk odberateľa,

e) náhradu nižšieho zisku alebo nižšej marže odberateľa oproti plánovanému zisku alebo plánovanej marži odberateľa,

f) propagačné akcie odberateľa bez toho, aby došlo k protiplneniu v rovnakej hodnote v prospech dodávateľa,

g) vyšší ako plánovaný predaj potraviny dodávateľa, ako predpokladal odberateľ, so spätnou platnosťou,

h) návštevy odberateľa u nových alebo perspektívnych dodávateľov,

i) spotrebiteľský a trhový prieskum vykonávaný odberateľom.

(3) Neprimeranou podmienkou je aj peňažné plnenie dodávateľa, ktorého celková suma je viac ako 3 % z ročných tržieb dodávateľa za potraviny dodané jednotlivému odberateľovi v kalendárnom roku, v ktorom došlo k peňažnému plneniu, a to za

a) využitie distribučnej siete odberateľa,

b) obchodné aktivity odberateľa zamerané na podporu predaja potraviny dodávateľa, najmä dary,

bonusy, rabaty a skontá,

c) obchodné aktivity odberateľa zamerané na podporu predaja potraviny umiestňovanej na trh a predávanej pod obchodnou značkou odberateľa, najmä dary, bonusy, rabaty a skontá,

d) umiestnenie potraviny na určitom mieste v prevádzkarni odberateľa,

e) služby poskytované treťou osobou zamerané na podporu predaja odberateľa a jeho propagáciu,

f) dizajn súvisiaci s vonkajšou prezentáciou a zabalením.

(4) Za neprimeranú podmienku sa považuje aj

a) uzatvorenie zmluvy, ktorá neobsahuje údaje podľa § 3 ods. 1,

b) vykonávanie kontrol na náklady dodávateľa, priestorov dodávateľa odberateľom alebo ním poverenou fyzickou osobou alebo právnickou osobou vrátane požadovania vykonania rozborov a skúšok predmetnej potraviny na náklady dodávateľa,

c) uprednostňovanie výsledkov kontrol vykonaných na náklady odberateľa, týkajúcich sa bezpečnosti potravín, nad výsledkami kontrol vykonávaných Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky,

d) vrátenie potraviny dodávateľovi pred alebo po uplynutí dátumu jej spotreby alebo dátumu jej minimálnej trvanlivosti bez právneho dôvodu,

e) povinnosť výmeny potraviny na náklady dodávateľa bez právneho dôvodu,

f) nedodržanie lehoty podľa § 3 ods. 2,

g) zníženie dohodnutej ceny potraviny za zaplatenie peňažného záväzku v lehote splatnosti,

h) požadovanie dodatočného peňažného plnenia alebo nepeňažného plnenia po prevzatí potraviny,

i) požadovanie náhrady sankcie uloženej kontrolným orgánom[6]) odberateľovi od dodávateľa bez právneho dôvodu,

j) požadovanie náhrady sankcie odberateľom od dodávateľa za riešenie sťažností spotrebiteľa vo forme vrátenia peňazí za potravinu vo výške maloobchodnej ceny alebo výmenou potraviny; to sa nevzťahuje na prípad, ak odberateľ písomne vyrozumie dodávateľa o sťažnosti, ktorej príčinou bola chyba na strane dodávateľa,

k) okamžité vypovedanie zmluvy opakujúceho sa plnenia bez výpovednej lehoty bez právneho dôvodu,

l) dodatočné zníženie dohodnutej ceny dodanej potraviny odberateľom na náklady dodávateľa bez osobitnej uzavretej písomnej dohody o dôvode a rozsahu zníženia,

m) predaj potraviny odberateľom za vyššiu cenu, ako bola dohodnutá cena dodanej potraviny v konkrétnej predajnej akcii,

n) bezdôvodné neprevzatie vopred dohodnutého objemu potraviny umiestňovanej na trh a predávanej pod obchodnou značkou odberateľa,

o) podmieňovanie predaja potraviny dodávateľa výrobou potraviny pod obchodnou značkou odberateľa okrem prípadov, ak sa odberateľ podieľa na vývoji potraviny,

p) odmietnutie uviesť na obale potraviny predávanej pod obchodnou značkou odberateľa meno a adresu dodávateľa, ak tento o to požiada,

q) retroaktívne peňažné plnenia k propagačným aktivitám odberateľa, ktoré sa uskutočnili v minulosti a neboli predmetom zmluvného vzťahu,

r) dohodnutie iného termínu, keď sa stane odberateľ vlastníkom potraviny, ako je dátum jej prevzatia odberateľom, pričom spolu s prechodom vlastníckeho práva prechádza na odberateľa aj nebezpečenstvo škody na tovare,

s) ukladanie viacerých zmluvných pokút zo strany jedného odberateľa za porušenie tej istej zmluvnej povinnosti dodávateľa,

t) dojednanie zmluvnej pokuty, ktorej výška je zjavne neprimeraná s ohľadom na hodnotu a význam porušenej zmluvnej povinnosti, ktorej splnenie je zabezpečené touto zmluvnou pokutou,

u) predaj potraviny konečnému spotrebiteľovi odberateľom za nižšiu jednotkovú cenu, ako uhradil za dodávku toho istého druhu potraviny dodávateľovi okrem prípadov, ak ide o

1. predaj potraviny, ktorého dôvodom je zrušenie predajne, ukončenie alebo zmena obchodnej činnosti,
2. predaj potraviny po uplynutí troch štvrtín doby spotreby alebo doby minimálnej trvanlivosti,
3. výpredaj sezónnej potraviny,
4. predaj potraviny s deformovaným obalom,

v) taký záväzok v zmluve s dodávateľom, ktorý nesúvisí s predmetom zmluvy,

w) uplatňovanie neprimerane výhodných obchodných podmienok alebo uplatňovanie diskriminačných obchodných podmienok vo vzťahu k jednotlivým dodávateľom pri rovnakom plnení,

x) vyžadovanie umiestnenia na trh potraviny, ktorej množstvo a druh sú zmluvne dohodnuté medzi účastníkmi obchodného vzťahu, za cenu nižšiu, ako je nákupná cena v čase podpísania kúpnej zmluvy, získanie alebo snaha o získanie akéhokoľvek prospechu alebo platby od dodávateľa, ktorá nezodpovedá žiadnej skutočne poskytnutej obchodnej službe alebo je zjavne neprimeraná vo vzťahu k hodnote poskytnutej služby,

y) získanie alebo snaha o získanie akéhokoľvek prospechu alebo platby od dodávateľa, ktorá nezodpovedá žiadnej skutočne poskytnutej obchodnej službe alebo je zjavne neprimeraná vo vzťahu k hodnote poskytnutej služby,

z) požadovanie garantovanej ceny na dobu viac ako tri mesiace,

aa) vyžadovanie spätného odobratia obalového a odpadového materiálu, ktorý nepochádza z dodávky tovaru dodávateľa,

ab) postúpenie pohľadávky podmienené súhlasom dlžníka,

ac) požiadavka na zálohovú platbu na budúce zmluvné pokuty.

(5) Peňažné plnenie za využitie distribúcie odberateľa sa nepovažuje za neprimeranú podmienku, ak dodávateľ nemá možnosť dodať odberateľovi potravinu v dohodnutom objeme a na dohodnuté miesto.

(6) Do sumy podľa odseku 3 sa nezahŕňa daň z pridanej hodnoty a pri potravine, na ktorú sa uplatňuje spotrebná daň, ani spotrebná daň.

§ 5
Etický kódex

(1) Na predchádzanie neprimeraným podmienkam v obchodných vzťahoch sa môžu dodávatelia a odberatelia dohodnúť na prijatí etického kódexu, ktorý v súlade s týmto zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi podrobnejšie ustanoví kritériá čestných a transparentných obchodných vzťahov.

(2) Dňom pristúpenia dodávateľa alebo odberateľa k etickému kódexu sa etický kódex stáva pre neho záväzným.

(3) Kontrolu neprimeraných podmienok v obchodných vzťahoch podľa etického kódexu vykonáva osoba poverená signatármi etického kódexu.

§ 6
Kontrola

(1) Kontrolu neprimeraných podmienok vykonáva Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

(2) Ministerstvo vykoná kontrolu u odberateľa alebo dodávateľa z vlastného podnetu, z podnetu účastníka obchodného vzťahu alebo z podnetu tretej osoby.

(3) Podnet na vykonanie kontroly u odberateľa alebo dodávateľa musí obsahovať

a) identifikačné údaje predkladateľa podnetu,

b) identifikačné údaje toho, proti komu je podnet podaný,

c) opis predmetu podnetu podľa § 4.

(4) Ak podnet neobsahuje náležitosti podľa odseku 3, ministerstvo vyzve predkladateľa podnetu, aby ich v určenej lehote doplnil, a súčasne ho poučí, že inak kontrolu nezačne.

(5) Predmetom kontroly sú údaje, informácie, doklady a písomnosti, z ktorých sa dá zistiť dohodnutie a uplatňovanie neprimeraných podmienok medzi účastníkmi obchodného vzťahu.

(6) Zamestnanec ministerstva poverený výkonom kontroly (ďalej len „kontrolór“) sa pri výkone kontroly preukazuje služobným preukazom a písomným poverením vydaným ministerstvom.

(7) Kontrola sa ukončí

a) záznamom o vykonanej kontrole, ak neboli zistené porušenia tohto zákona,

b) protokolom o vykonanej kontrole, ktorý obsahuje opatrenia na odstránenie zistených porušení tohto zákona.

(8) Na výkon kontroly sa vzťahujú primerane ustanovenia osobitného predpisu,[7]) ak odseky 1 až 7 neustanovujú inak.

§ 7
Marenie výkonu kontroly

(1) Marenia výkonu kontroly sa dopustí fyzická osoba, ak pri výkone kontroly

a) nepredloží v určenej lehote požadované podklady alebo informácie, ktoré sú nevyhnutné na vykonanie kontrolnej činnosti ministerstva, najmä účtovné a obchodné podklady bez ohľadu na nosič, na ktorom sú zaznamenané,

b) neposkytne pravdivé a úplné podklady alebo informácie a neumožní ich preverenie,

c) neumožní vstup do budov, objektov, priestorov, na pozemky a do iných priestorov prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, ktorý súvisí s predmetom kontroly kontrolovaného účastníka obchodného vzťahu, alebo

d) neposkytne požadované informácie a súčinnosť ministerstvu pri výkone kontroly.

(2) Ministerstvo pri uložení poriadkovej pokuty za marenie výkonu kontroly postupuje primerane podľa osobitného predpisu.[8])

(3) V blokovom konaní možno za marenie výkonu kontroly uložiť poriadkovú pokutu do 500 eur.

(4) Uložená poriadková pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení, ak v ňom nie je určená iná lehota splatnosti.

§ 8
Správne delikty

(1) Správneho deliktu sa dopustí právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá v obchodnom vzťahu dohodne vo svoj prospech neprimeranú podmienku uvedenú v § 4 ods. 2 až 4.

(2) Ministerstvo uloží pokutu za správny delikt od 1 000 eur do 300 000 eur.

(3) Ministerstvo spolu s pokutou určí lehotu na odstránenie neprimeranej podmienky.

(4) Ak odberateľ alebo dodávateľ v určenej lehote podľa odseku 3 neodstráni neprimeranú podmienku, ministerstvo uloží pokutu opakovane.

(5) Pri uložení pokuty ministerstvo prihliada na závažnosť protiprávneho konania, jeho následky a čas trvania.

(6) Pri opakovanom porušení tej istej povinnosti počas jedného roka môže ministerstvo uložiť pokutu až do dvojnásobku hornej hranice pokuty, a to aj opakovane.

(7) Konanie o uložení pokuty možno začať do jedného roka odo dňa, keď sa ministerstvo o porušení povinnosti dozvedelo, najneskôr do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(8) Uložená pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení, ak v ňom nie je určená iná lehota splatnosti.

(9) Na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.[9])

(10) Výnos pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

§ 9
Prístup k informáciám o vykonaných kontrolách

Ministerstvo na svojom webovom sídle priebežne zverejňuje

a) informáciu o počte začatých a o počte ukončených kontrol,

b) informáciu o zisteniach porušenia zákona kontrolovaným subjektom,

c) výrok právoplatného rozhodnutia ministerstva o uložení pokuty vydaného v správnom konaní.

§ 10
Prechodné ustanovenie

Ak zmluva uzavretá pred 1. januárom 2013 nespĺňa podmienky podľa tohto zákona, dodávateľ a odberateľ sú povinní ju uviesť do súladu s ním najneskôr do 28. februára 2013.

§ 11

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

§ 12
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2013.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

Príloha
k zákonu č. 362/2012 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 48, 23. 2. 2011).

1) § 2 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení zákona č. 349/2011 Z. z.

2) Čl. 3 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ kap. 15/zv. 6) v platnom znení.

3) § 66a Obchodného zákonníka.

4) Tretia časť Obchodného zákonníka.

5) § 71 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

6) Napríklad zákon č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

7) § 8 až 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

8) § 16 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.

9) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava,
tel.: 02 888 91 137, fax: 02/52442853, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.